

OSNABRÜCK/LONDEN (RTR/DPA) – De politie in Duitsland vreest dat het recente verbod op activiteiten van de Koerdische Arbeiderspartij PKK nieuwe aanvallen van militante Koerden zal uitlokken. Hermann Lutz, hoofd van de politievakbond GdP, meent dat veiligheidsdiensten de controle op Koerdische activiteiten en organisaties moeten verscherpen.

De Duitse regering verbood vrijdag de PKK en 35 verwante groeperingen, drie weken na gecoördineerde Koerdische aanvallen op Turkse vestigingen in Duitsland en elders in West-Europa.

Koerden zetten acties tegen verbod voort Duitse politie vreest nieuwe aanvallen PKK

In het dagblad Neue Osnabrücker Zeitung spreekt Lutz de vrees uit dat de PKK in de komende weken zal proberen met spectaculaire acties aan te tonen dat ze ondanks de ban nog steeds in staat is toe te slaan. Overigens heeft de PKK ontkend betrokken te zijn bij de jongste aanslagen, die aan een Turk in een restaurant in

Wiesbaden het leven heeft gekost. Maar het Koerdische Nationale Bevrijdingsfront, de politieke vleugel van de PKK, verklaarde wel dat het verbod de woede ten opzichte van Duitsland zou aanwakkeren.

Gisteren zetten Koerden de in het weekeinde begonnen protestacties in Frankfurt en Mannheim voort. Enkele

honderden betogers hielden het Koerdistan-centrum in Frankfurt bezet uit protest tegen de sluiting van het gebouw. In de nacht van zondag op maandag maakte de politie in Keulen een einde aan een menselijke blokkade van 500 Koerden.

Boycot

Een groep Britse vakbondsfunctionarissen heeft gisteren opgeroepen Turkije als vakantieoord te boycotten. Bij een recent bezoek aan een Koerdisch dorp werd de twaalfkoppige delegatie 26 uur lang door de Turkse politie vastgehouden. Bovendien hadden veiligheidstroepen op delegatielieden geschoten en geprobeerd hen te intimideren.

Georgië stuurt troepen naar grens met Abchazië

MOSKOU (AP) – Georgië heeft soldaten gestuurd naar grensdorpen die volgens de regering in Tbilisi zijn aangevallen door Abchazische troepen. De regeringseenheden hebben tot taak gekregen de burgerbevolking uit de hooggelegen gebieden te beschermen en te evacueren.

Georgische en Abchazische delegaties troffen gisteren voorbereidingen voor vredesbesprekingen die vandaag in Genève zouden beginnen.

ling voor Westduitse politici en ambtenaren die werken in het oosten van het land, in de deelstaten van de voormalige DDR, hebben misbruikt door op oneigenlijke gronden hun salarissen met ruim een miljoen gulden te hebben aangevuld.

„Een schandelijke daad van politici die pleiten voor kostenbesparingen en ingrijpende bezuinigingen op de sociale voorzieningen”, aldus een krant in Dresden. „Ze plunderen de kas van een staat waar een op de vijf mensen werkloos is en degenen die wel een baan hebben veel minder verdienen dan hun collega's in het westen”, vervolgt het dagblad.

Commentatoren wijzen erop dat het schandaal de anti-westerse vooroordelen versterkt. „De Wessies worden weer eens afgeschilderd als niets en niemand ontziende geldwolven”, zegt

westen de toekomst kolonie behandelen. München is een van de politici die in het westen weinig succes wisten te boeken en in 1990 dachten carrière te kunnen maken door naar de voormalige DDR te verhuizen. In drie van de vijf nieuwe Länder wordt het premierschap bekleed door een westerling. Zij profiteren van het feit dat Oostduitse politici door hun verleden in de communistische DDR zich niet verkiesbaar stelden. Omdat hun salarissen slechts 80 procent zijn van wat zij in het westen zouden verdienen, heeft de regering in Bonn gezorgd voor een compensatieregeling.

Volgens de regionale Rekenkamer zouden de vier politici in Saksen-Anhalt het bedrag van deze schadeloosstelling hebben opgevoerd met allerlei fictieve kosten. Justitie in de deelstaat is gisteren begonnen met een vooronderzoek.

Door W. B. Kranendonk

LONDEN – „In de kwestie Noord-Ierland gaat het nu om de vraag of Major een staatsman is of een middelmatig politicus. Ook al zegt de regering dat de eerste stap gezet moet worden door de IRA –het verboden Ierse Republikeinse Leger– toch mag van een slagvaardige regering verwacht worden dat ze zelf creatieve oplossingen aandraagt voor de kwestie”.

Dat is de opvatting van dr. Brendan O' Leary, docent politieke wetenschappen aan de London School of Economics. De politieke verwickelingen in Noord-Ierland zijn volgens hem aangekomen in een cruciaal stadium. „Het gaat er nu om of Major alle partijen kan overtuigen van de noodzaak tot vrede en ze aan tafel weet te krijgen zonder dat een van hen zijn stoel leeg laat staan”.

In de achterliggende weken gonsde het van geruchten over onderhandelingen tussen Londen en Sinn Fein, de politieke arm van de IRA. De Britse regering beweerde steeds dat gesprekken met de Noordierse republikeinen onmogelijk waren, zolang ze hun gewelddadigheden voortzetten. Vorige week zaterdag kwam echter aan het licht dat er sinds begin dit jaar geheime contacten bestonden.

Tegenstanders van toenadering tussen de IRA en de Britse regering –vooral de protestantse Noordieren– reageerden geschokt. Tijdens het debat in het Lagerhuis, gistermiddag, maakte de leider van de Democratische Unionistische Partij, ds. Ian Paisley, de minister voor Noordierse zaken uit voor „leugenaar”. Een verwijt dat hij niet wilde terug nemen, ook al maande de voorzitter van het parlement hem een en ander maal daartoe. Paisley moet voor straf vijf dagen buiten 's lands vergaderzaal blijven.

Britse politicoloog O'Leary ziet openingen in kwestie Noord-Ierland „Het draait om het staatsmanschap van Major”

„Vooralsnog is dat het enige luide protest tegen de gesprekken tussen de regering Major en Sinn Fein”, vertelt O' Leary. „Dat Majors positie wankelt door de onthulling dat er gesprekken zijn, is onzin. Natuurlijk is het opvallend dat juist de premier steeds gezegd heeft niet met de IRA en Sinn Fein te willen spreken en er ondertussen toch iets gaande was. Nog maar een paar weken geleden verklaarde Major dat zijn maag zou omdraaien als hij met Gerry Adams, de leider van Sinn Fein, aan tafel moest zitten.

Kans op vrede

Geen van de grote leiders heeft echte kritiek op de geheime onderhandelingen. Zowel de oppositiepartijen als de kwaliteitspers hebben zich op het standpunt gesteld dat de regering een risico genomen heeft dat de moiete waard is. Er lijkt immers een reële mogelijkheid te zijn dat de IRA het geweld vaarwel zegt. Daarom vinden ze dat de regering juist moet worden gestimuleerd. Mr. McNamara, de woordvoerder van de oppositie voor Noordierse aangelegenheden, heeft in zijn toespraak niet gevraagd om het aftreden van de premier en de minister van Noordierse zaken Mayhew. Dat zou een normale vraag in het Britse parlement zijn als het parlement het gevoel heeft door een minister buiten spel gezet te zijn. De oppositie heeft dat niet gevraagd. Wel eist ze dat de regering nu laat zien dat het hen ernst is”.

Onzekerheid

„Alleen Paisley heeft het aftreden

van Major geëist. De meer gematigde Noordierse protestanten, de Ulster Unionisten, tonen zich onzeker. Zij vragen zich af wat er werkelijk gaat gebeuren. Zij hopen dat de gesprekken niet meer zijn geweest dan een grondig onderzoek van de regering naar de mogelijkheden tot vrede, die op niets is uitgelopen. In ieder geval willen ze dat de regering de IRA en Sinn Fein blijft bestrijden als criminele organisaties.

Tegelijk zijn ze bezorgd dat er een Brits-Ierse overeenkomst komt. Dus dat Londen over de hoofden van de Noordierse protestanten heen een deal sluit met Dublin en de IRA”.

Volgens de Londense politicoloog staat Major voor een moeilijke keus. „Als hij een overeenkomst sluit waardoor een einde komt aan het geweld van de IRA, dan kan hij rekenen op de steun van het parlement. De Labourpartij, de Liberale Democraten en de meeste Conservatieven zullen hem steunen. Een klein deel van zijn Conservatieve partijgenoten en de Unionisten zullen tegen zijn.

Wanneer daardoor een werkelijk einde aan het geweld van de IRA komt, kan zijn aanzien niet meer stuk. In zijn eigen partij zullen de gelederen zich nadien weer sluiten. En de Unionisten kunnen niet veel tegen hem uitspreken. Als ze Major ten val brengen, dan komt er een Labour-regering. Die belooft hen nog minder goeds. Dat geeft de premier ruimte te manoeuvreren. Bovendien weet hij zich gesteund door de publieke opinie. Ook die is voor gesprekken met Sinn Fein.

Tegelijkertijd zegt de regering dat

● **LONDEN – De Noordierse predikant Ian Paisley windt zich zichtbaar op in het Britse parlement tijdens het debat over de contacten tussen de IRA en de Britse regering. Paisley maakte de minister voor Noordierse zaken, Sir Patrick Mayhew, voor leugenaar uit. Hij werd verwijderd uit het Lagerhuis omdat hij zijn woorden niet terug wilde nemen.**

Foto EPA

het initiatief vooral bij de IRA ligt en niet bij haarzelf. Bovendien beseft ze dat er concessies gedaan moeten worden als de IRA het geweld terzijde schuift. Dat maakt het onzeker. Sceptici zeggen daarom dat de Major alleen maar probeert een positief imago

op te bouwen. Hij weet dat de Ierse Republikeinen onaanvaardbare eisen gaan stellen, waar ieder was van is. En zo zou de regering proberen Pylatusje te spelen om uiteindelijk in een goede blaadje bij de Unionisten te komen”.

komt de handtekening komen van de leiders van Sinn Fein en de Unionisten, dan is het een open vraag of hun achterban de wapens wil invetten. „Het lijkt erop dat de terroristen van de IRA hun politieke leiders zullen volgen, ten minste het merendeel. Zij zijn moe van schieten en bommen gooien.

Wat de protestantse terreur-organisaties, de Loyalisten, zullen doen is de grote vraag. Vooral als zij het gevoel krijgen verraden te zijn door de Britse regering kunnen zij hun toevlucht tot geweld nemen. De omvangrijke wapenvondst van vorige week toont aan dat ze zich opnieuw bewapenen”.

Zorgwekkend noemt O'Leary dat Unionistische politici de protestantse terroristen meer of minder verhoud aanmoedigen geweld te gebruiken. „Opmerkingen dat de Ieren bommen moeten verwachten in de straten van Dublin zoals die er nu zijn in de wijken van Belfast en Londen kun je uitleggen als uitnodiging aan de Loyalisten om de strijd te verheugen. Er is momenteel meer angst voor de Loyalisten dan voor de IRA”.

De Britse politicoloog verwacht dat de invloed van Paisley tijdelijk zal toenemen. „Hij is de bliksemafleider voor de angst van de protestanten. Vooral in crisistijden neemt de steun voor hem toe. Maar hij heeft niet de macht van weleer.

In de komende weken zal er sprake zijn van competitie tussen de gematigde Unionistische Partij (UUP) en de partij van Paisley, de radicale Democratische Unionistische Partij (DUP). Als de UUP straks ook het aftreden eist van bewindslieden, dan gaat het erom wie de ontevredenheid bij de Noordierse protestanten het best kan kanaliseren. Bovendien is van belang wat Major in dat geval doet. Steunt hij Mayhew, met wie hij al jaren lang bevriend is, door dik en dun of niet? Als hij dat wel doet dan zijn er problemen met de UUP. Doet hij dat niet dan is duidelijk dat Unionisten de regering om hun vingers winden en ligt de oplossing voor het Noordierse conflict verder weg dan ooit”.

Hete hangijzers

Ook al zouden alle partijen in het Noordierse conflict rond de tafel gaan zitten dan zijn er enkele gloeiend hete hangijzers, die moeilijk afgekoeld kunnen worden. „Een belangrijk punt is dat de IRA en Sinn Fein de toezegging eisen dat alle Ieren recht op zelfbeschikking hebben. Dus de bevolking van Ierland moet op een of andere manier mee beslissen over de toekomst van Noord-Ierland. Het zal heel moeilijk zijn om dat voor alle partijen acceptabel te maken. De IRA heeft een dergelijke uitspraak echter nodig om geen gezichtsverlies te lijden. Ze moet kunnen laten zien dat de vijftwintigjarige strijd niet voor niets is geweest.

Een andere punt is de kwestie van amnestie voor de gevangenen. Onder druk van rechtse Conservatieven heeft de regering die mogelijkheid vooralsnog uitgesloten. Maar in de toekomst zal daarover gepraat moeten worden”.

Terreur

Dr. O' Leary geeft toe dat met gesprekken nog niet alle kou uit de lucht is. Zelfs al zou er onder een overeen-